

א) עולה פ"ג מ"ח, ב) [משלה כ"ג, א] פסחים כב: קידושין ט: [ע"ש], ד) ע"י רש"י וזמנא כ"ד"ה כפורי זכב, ט) זה מפרושים הערוך, רש"י, ו) כפי"א: בגדים, ז) [ז"ל ממוך הרחבה], ח) [ז"ל ופלה לגינה], ט) פ"י משת, י) פ"י בוסר זיתים קטנים משום רפואה. רש"י כ"ג בס"ד רש"י,

תורה אור השלם

- 1. וכן תבאר אל הארץ ויטעמם כל עץ מאכל וערלתם ערלתו את פרוי שלש שנים ויהיה לבם וערלים לא יאכלו. ויקרא יט כב. 2. ולבמהמהר ולחיה אשר בארץך תתירה כל תבואתה לאכל: תבואתה לא תאכל. ויקרא כד ה

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה יש שמה וכו' קמהר סמנים הס"ד: ב) ד"ה דוול וכו' ואין מגיע השבח:

גליון הש"ס

רש"י ד"ה דוול וכו' אבי חיתה מוכר סמנים. לפ"ו דוול יציעה היינו לצמר כזו עולה אצל הממנים עמקם לא החלו ומתוה לי דלתאי כריכי להו אמתאי ל"ח כפשיטות סמני ולא מקרי והף דגס אלו מוכן לא היה מוכן ביוקר מ"ח מ"ח מ"ח דלן שנה סמני ולא מקרי והף דגס היו כנאכל הגולה דמשלם שבעת הגולה ו"ע. וצמח ק"ל על הגמלא דלנאי דר"ך לאוקמה דגול כצע וממנו דהכ דמסקי דגול סמנים שפיים וצע נמר של והחל הרבה עד שהאמר עם הצבע שעליו אין עולם לפני הצבע כשהיה בעינו הגולה ופי' יש סמנים מהדר ליה הסמנים ואומרי הרי ע"ך לפני ואי דמנאי נשקליה יאמר באמת החוק לך גם בצמרי ואי אין שנה סמנים לא היו השבה על הסמנים ור"ך לפסל דמסקי ורש"י: תוס' ד"ה או וכו' אלא נ"י בעלמא ויתר. ע"ן ע"ך פ"י שלם סק"י:

כפרא דודי. קינה זו את היורה כלומר צבירי כצע שנשמטו צורה כצעו. כופרא לשון קינותו כ"ו כמו צלימא דפרסא למכפריה בהכל שוחטין [חולין דף טז:]. גוון לו דמי עליו. דקניניהו צבירי. אבל נתן עינים כו' ללך שינה ולא קני ידו על התחמומה: יש שנה כו'.

כלומר חזותא מילתא היא או לאו מילתא: וסרנהו. שראן צמים כדרכן: וצע צהן. אמר שלו מציעה לך יש שנה סמנין על הצמר דחזותא מילתא היא ואמר ליה הב לי סמנאי דשקלתינהו כו' כדציעא למימר קמין: אמרי ואי אין שנה כו' מי מני אמר ליה לך גבאי ולא מירי. צמניה. נתי נמי דחזותא לאו מילתא היא לימא ליה הב לי סמנאי דאפסקתינהו: לפון: שוין: וקא מהדר ליה. לצמר כשהוא כצע מאי: יש שנה סמנים על גבי צמר. דחזותא מילתא היא וקמהדר ליה אמר וקמהדר ליה סמנים כלומר צהן השנה לצמר קמהדר ל: דוול יציעא. אמר כצע הול צעלה ואין ו"י מגיעין שנה לדמי סמנים ואמר ליה גבול ו"י אפי הייתי מוכר סמנים או הייתי כצע בגד ועכשיו הפסקתי דהא לא השכיחו צמרי: אי"ג דצע צהו קופא. גול קוף וסמנים וצע את הקוף ומחזירו של דלא איקר ליה. ו"אמרי לה קופה של נגרים: כגון דלמר דחד וסמנין דחד כו'. ולאו לענין גולן קצע ליה דאין כאן גול: בקליפי עולה. קליפי אגוזים או שאר פירות אבל קליפת העץ לא דאין עולה אלא בפירות: הנהגה לעינים. מראה צעלמא אע"פ אסור לעשות סמורה צפירותיה וקליפי פירות קאמר ולא קליפי עינים דע"ס אין צביעות חלה עליהן כלקמן [ע"י] דסתם עינים להסקה ויתנו: רביעית

סמנין על גבי צמר וצמר מוהדר ליה סמנין לא מוהדר ליה אמרי תיפוק ליה דאיקר ליה ניהליה בדמי לא צריכא דול ציבעא ואיבעית אימא כגון שצבע בהו קופא רבינא אמר הכא במאי עסקינן כגון דצמר דחד וסמנין דחד וקאתי קוף וצביעה להווא צמר בהנך סמנין יש שבה סמנין על גבי צמר דאמר ליה הב לי סמנאי דונבך נינהו או דלמא אין שבה סמנין על גבי צמר ואמר ליה לית לך גבאי כלום תא שמע ב"בגד שצבעו בקליפי ערלה ידלק אלמא חזותא מילתא היא אמר רבא הנהגה הנראה לעינים אסרה תורה דתניא וערלים לא יאכל ו"אין לי אלא איסור אכילה ומנין שלא יהנה ממנו ולא יצבע [בן] ולא ידליק בו את הגר תלמוד לומר וערלתם ערלתו את פרוי ערלים לא יאכל לרבות את כולם תא שמע ובגד שצבעו בקליפי שביעית ידלק שאני התם דאמר קרא תהיה בהויתה תהא

הגוזל עצים פרק תשיעי בבא קמא

קא.

הא מנחי קמך שקליניהו. ומ"מ אגרא צעי למיתב למישקל להו דכיון דלתי לדיה צעי למיעבד השבה כדאמר לעיל (דף ז"ט). גבי זורק מטבע לים: דול ציבעא. ומכל מקום איירי דגול סממנים שרוין דלי דקניהו ושרנהו קטנכו צביעו: דצבע בהו

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

קופא. פירש צקונטרס גבול קוף וסממנים שרוין וצע את הקוף ומימה דלס כן אפסדיה צדים וכה"ג היוק ניכר הוא ומחייב ונראה לפרש דצע צהו קופא כלומר בגריעות וצביעור כעין קוף שהוא מטוער: אין דרמא אין שבה ש"ה סממנין ע"ה גבי צמר. מימה הרי נהנה שזמרו מעולה צמנים יומר וישלם מה שנהנה כמו אכלה מ"מלידי רחצה דפ"ג (דף י"ג): וירדה לגינה דהכנס (לעיל דף ט"ו): וצפרק אלו נערום (כחצות דף ל: וס) אמר תמצ לו חצירו משקיין של אחרים צבית הצליעה דמשלם מה שנהנה ויש לחלק דהנאה דהכא אין צהא ע"י מעשיו ולא ע"י מעשה שנתמו וצמחזכו לו חצירו אע"פ שאין זה ע"י מעשיו מכל מקום נהנה גופו אי נמי הנאה דהכא לא חשיבא הנאה שאין אלא נ"י צעלמא יומר:

בזנין שרא יהנה מבמו. צפרק כל שעה (פסחים דף כג: וש"ד"ה מנין) פריך אמאי לא נפקא לך איסור הנאה מלא אכל: ול"א יצבע בו ולא ידליק בו הגר. אע"ג דאסר שאר הנאות אנטרין לרצויי כציעה והדלקה כציעה משום דחזותא צעלמא הוא והדלקה משום שכלה האיסור צבעת הדלקה ואם תאמר והא צפרק כל שעה (שם דף ט"ו): עינין עהים להדלקה למאן דלמר אין שנה עינים צפת ולא משכחי עינים דאיסורא אלא כעין כסא ושרשיפא ויש לומר דשמן הוי בעין צבעה שהוא דולק אבל עינים נעשים גחלת והשלהבת אין צהא אלא מן הגחלת ואם תאמר ומ"ש דהכא מלריינין קרא להדלקה וגבי תרומה טמאה מלריינין קרא להמיר כדדרשינן שך תהא להסיקה תחת תצילך וי"ל משום דס"ד דנילף תרומה מנעשר הקל דלמרה תורה לא צערתי ממנו צטמא כדאמר צמנה מדליקין (שבת דף כה). ור"ם מפרש דאינטרין קרא הכא לאסור כציעה והדלקה שלם כדרכ הנאמו כגון כציעה דתאנים ורמונים ודברים ללא אורחיהו והדלקה אינטרין

לשמן שאין עומד להדלקה כלל והואה דפרק כל שעה (פסחים דף כה): דהוה ע"י שייך לצרמיה ב"גוהרקי דערלה וקאמר מידי דרך הנאה קעביינא התם לא הוה דרך הנאה כלל וקשה לפי דהא צעי למפשט מהכא דחזותא מילתא היא ודחי דשאי הכא דגלי קרא משמע דלא אמת קרא למיכר שלם כדרך הנאה אלא למיכר אע"ג דליכא אלא חזותא צעלמא ור"ם אס כן תיפשוט לאידך גיסא מדליאטריין למיכר שמה מינה דחזותא לאו מילתא היא ויש לומר דליכא מילתא דחשיב כאלו הוא צעין ומימה לרבי יהושע דגמר דערלה פרי מפרי מצבורים צפרק העור חזותא לאו מילתא היא ויש לומר דליכא מילתא דחשיב כאלו הוא צעין ומימה לרבי יהושע דגמר דערלה פרי מפרי מצבורים משאר פירות מותר היך יאסר לצצוע במסקיהן מן התורה וכל שכן צמים שישורו צהם הקליפין ויש לומר דלא אינטרין קרא אלא שלא יצבע צומים וענבים וציווא מהם או צממיות של עפרורית הקליפין הנטמנין ומינה לא יצבע דקתני בצרייתא מיירי שפיר בכל עיני כציעה דערלה ומסקיהן בכל עיני ומדרבנן ומינה קרא לא אחי' אלא כדפרישית אי נמי יש לומר דפרי דערלה דוקא גמר פרי מפרי דצבורים ולהכי אימעוט משקה ידיהו אבל שומר לפרי דאימירכו מאת פרוי את הטפל לפריו לא אמעיט משקה ידיהו וליכא למעוטי מפרי דצבורים דצבורים לימתוהו צשומר לפרי כלל ואע"ג דהוי שפתא טפל חמור מן העיקר יש ליתן טעם שלא יקשה מזה על שמתעב דריש איהו מקומן (ובחס דף מח): אבל אין לומר דהף על גב דליכא מלקות ציווא משאר פירות עשה דערלתם איהו דהא אכל מאי דעביד וערלתם קאי לא יאכל דכתיב צמר לא יאכל דמקשה דשאר פירות דערלה איסור עשה אס כן מנא ליה שלא יצבע בו הא אינטרין לאסור המשקיין צמניה וצנהנאה כשהן צעין ואין להקשות כיון דאימירכו שומר לפרי דלא חזי לאכילה אס כן על כרחך מיתסרר ערלה צנהנאה ולמאי אינטרין קרא שלא יהנה דהא איכא שומרין טובא דחזו לאכילה:

עין משפט גר מצוה

פד א ב מ"י פ"י מהל' שכירות הלכה ד סמג ע"ן פט תוס"ע ח"מ ס"י טו סעף ג: פה ג ד מ"י פ"ג מהל' גולה ואצירה הלכה י טו"ע ח"מ ס"י שטב סעף יא: פה ה מ"י פ"ו מהלכות מאכלות אסורות הלכה כ: פה ו מ"י ש"ס פ"י הלכה ט סמג לאון קמד טו"ע ח"מ ס"י רלד סעף ה: פה ז מ"י פ"ו מהלכות שמיטין הלכה כ:

לעזי רש"י

שו"ת [שבו"ת]. סביו.

מוסף רש"י

מנין שלא יהנה מבמו ולא יצבע בו. שלא יהנה ממנו כגון שלא יטבע בו צפירי הרלוו לטבע בו, כגון קליפי אגוזין ושומר לפירי אסור כפירי [קדושין ו: וכו' פסחים כב:]. ולא ידליק בו את הגר. כגון כשמן של ערלה (שם וטו).